

Bielsk Podlaski, 16.10.2015 r.

pld. 5

Or.0022.28.2015

Rada Powiatu
w Bielsku Podlaskim

Zarząd Powiatu w Bielsku Podlaskim w załączeniu przedkłada materiał pn.: „Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego” – celem rozpatrzenia.

Przedmiotowy materiał został przewidziany do realizacji na sesji w miesiącu październiku br. zgodnie z planem pracy Rady Powiatu na 2015 r., stanowiącym załącznik do uchwały Nr II/9/14 Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia ramowego planu pracy Rady Powiatu na 2015 r.

STAROSTA

dr inż. Sławomir Jerzy Snarski

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3

tel. 85 742-53-78 fax 85 742-21-04

e-mail: sekretariat@wios.bialystok.pl

INFORMACJA

Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Białymstoku**

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3
tel. 85 742-53-78, fax 85 742-21-04
NIP 966-05-90-188

WSTĘP	3
Podstawowe informacje o powiecie	3
Działalność inspekcyjno–kontrolna i badawcza	3
POWIETRZE	5
Presje – emisja zanieczyszczeń do powietrza	5
Stan – ocena Jakości powietrza	6
Przeciwdziałania – działalność kontrolna	6
STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	8
Presje – źródła zanieczyszczeń wód	8
Stan – ocena jakości wód powierzchniowych	10
Przeciwdziałania – działalność kontrolna	11
WODY PODZIEMNE	13
Presje	13
Stan - ocena jakości wód podziemnych	14
GOSPODARKA ODPADAMI	15
Presje	15
Stan	16
przeciwdziałania – kontrole składowisk i zakładów przemysłowych	18
HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY	20
Presje – Źródła hałasu	20
Stan – pomiary hałasu	21
Przeciwdziałania	21
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	24
Presje – źródła promieniowania elektromagnetycznego	24
Stan – pomiary monitoringowe.....	25
OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI	25
Niebezpieczne substancje chemiczne w zakładach przemysłowych	26
Transport.....	26
Zdarzenia awaryjne	26

WSTĘP

PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE

Położenie

Powiat bielski położony jest w południowej części woj. podlaskiego, na obszarze Zielonych Płuc Polski. Ukształtowanie terenu charakteryzują lekko faliste obszary Równiny Bielskiej, która rozciąga się między Doliną Górnej Narwi a Doliną Nurca.

Pod względem zajmowanej powierzchni powiat bielski jest szóstym spośród 17 powiatów województwa podlaskiego. Jego obszar wynosi 1385 km². Od wschodu graniczy z Puszczą Białowieską. Na zachodzie sąsiaduje z Narwiańskim Parkiem Narodowym.

Przez region przebiegają ważne szlaki komunikacyjne m.in.: droga krajowa nr 19 Suwałki – Białystok – Siemiatycze – Lublin – Rzeszów; droga krajowa nr 66 Zambrów – Wysokie Mazowieckie – Brańsk – Bielsk Podlaski – Kleszczele – Połowce. Przez obszar powiatu przebiegają również linie kolejowe relacji Białystok – Lublin oraz Bielsk-Podlaski – Hajnówka.

Struktura administracyjna i ludność

Powiat bielski jest zamieszkuje 57,14 tys. osób. Gęstość zaludnienia wynosi 41 os./km². Administracyjnie tworzą go 2 gminy miejskie tj. Bielsk Podlaski i Brańsk oraz 6 gmin wiejskich: Bielsk Podlaski, Boćki, Brańsk, Orla, Rudka, Wyszki.

Gospodarka

Na terenie powiatu zarejestrowano 3804 podmiotów gospodarczych, z czego 3642 należy do sektora prywatnego.

Głównym centrum gospodarczym jest Bielsk Podlaski – gdzie swoje siedziby mają największe podmioty, instytucje użyteczności publicznej i centra handlowo-usługowe.

Najbardziej znane firmy w regionie to: zakład mleczarski Mlekovita sp. z o. o., zakład przetwórstwa rybnego firma Suempol, oddział Zakładów Mięsnych „Netter”, Kofola S.A., Swedspan Polska, firmy budowlane: Budimex Danwood, Maksbud, UniBep, handlowe: Arhelan, Lidl, Kaufland, Biedronka i PSS Spółem.

Walory turystyczne powiatu

Szczególnie cenne obszary są objęte siecią Natura 2000, za które uznaje się tereny najważniejsze dla zachowania zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy. Podstawą utworzenia sieci są 2 dyrektywy unijne tzw. „Dyrektywa Ptasia” i „Dyrektywa Siedliskowa”.

Na terenie powiatu znajdują się 2 obszary włączone do sieci Natura 2000: Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) - Dolina Górnej Narwi (18384 ha) oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) - Ostoja w Dolinie Górnej Narwi (20307 ha).

DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I BADAWCZA

Prawne podstawy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska określono w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r., która nałożyła na nią obowiązki:

- kontrolowania przestrzegania przepisów prawa o ochronie środowiska przez podmioty gospodarcze,

- prowadzenia badania stanu środowiska,
- informowania społeczeństwa o wynikach tych badań.

Szczegółowe cele działalności inspekcyjno–kontrolnej WIOŚ są corocznie ustalane w planach pracy, stworzonych na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, analizy wyników dotychczasowej działalności, propozycji przekazanych przez Marszałka, Wojewodę oraz przez organy samorządowe.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ

Podstawowym celem kontroli jest wymuszenie na kontrolowanym podjęcie działań, które w konsekwencji spowodują zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko. Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z przysługującymi kompetencjami może zastosować różnego rodzaju środki dyscyplinujące, między innymi:

- wydać zarządzenia pokontrolne,
- wydać decyzję wyznaczającą termin usunięcia zaniedbań, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia czy znacznych szkód w środowisku, w porozumieniu z Wojewodą, decyzję wstrzymującą działalność zakładu,
- wymierzyć karę pieniężną za naruszanie warunków korzystania ze środowiska,
- skierować wystąpienia do innych organów administracji państwowej, rządowej i samorządu terytorialnego z wnioskiem o podjęcie działań związanych z ich właściwością,
- zastosować karę grzywny (mandat karny),
- skierować wniosek do sądu i organów ścigania.

*W tym miejscu należy zwrócić uwagę na **możliwości prawnych działań własnych samorządów**, zbieżnych z kompetencjami lub celami działań przypisanymi Inspekcji Ochrony Środowiska, które pozwalają przeciwdziałać negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, a także minimalizować problemy środowiskowe.*

W okresie od września 2014 do sierpnia 2015 r. na terenie powiatu przeprowadzono łącznie 62 kontrole najbardziej uciążliwych podmiotów. W przypadkach stwierdzanych przekroczeń, wydawano stosowne zarządzenia, a także wymierzono kary pieniężne za naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

MONITORING ŚRODOWISKA

W ramach działalności badawczej, główny zakres prac Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), którego koordynatorem jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. System PMŚ składa się z 3 głównych bloków - zagadnień: jakość środowiska, emisja oraz oceny i prognozy.

Zadania PMŚ realizowane są przez różnorodne instytucje w kraju, a w znacznym zakresie przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Dane uzyskiwane w Programie PMŚ tworzą wojewódzką bazę informacji o stanie środowiska.

Program badawczy realizowany przez WIOŚ obejmuje następujące komponenty środowiska:

- monitoring powietrza atmosferycznego,
- monitoring wód powierzchniowych płynących i stojących,
- monitoring wód podziemnych,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych,
- monitoring odpadów niebezpiecznych.

W każdym podsystemie badawczym, na potrzeby wykonywanych ocen, wyszczególnia się 3 elementy: presje, stan i przeciwdziałanie.

POWIETRZE

PRESJE – EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie woj. podlaskiego są ciepłownie miejskie, przemysłowe oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne.

Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzących głównie z procesów spalania energetycznego należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie województwa to: węglowodory aromatyczne i alifatyczne, alkohole, octan etylu i ksylen oraz inne zanieczyszczenia.

Według danych GUS, w 2014 r. emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z terenu powiatu wyniosła 38 ton. Na przestrzeni ostatniego 10-lecia zauważalny jest wyraźny trend malejący.

Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w 2014 r. wyniosła 44 117 ton. Trend z wielolecia wskazuje na nieznaczny wzrost emisji, która utrzymuje się w ostatnich latach na poziomie 35 - 55 tys. ton.

Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza z powiatu na tle województwa 2005-2014.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH											
	Jm.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Emisja zanieczyszczeń pyłowych											
woj. odlaskie ogółem	t/r	2 004	1 740	1 748	1 324	1 146	1 096	977	919	874	934
powiat bielski ogółem	t/r	68	64	94	65	73	45	49	38	46	38
ze spalania paliw	t/r	66	62	92	63	72	44	49	38	46	37
Emisja zanieczyszczeń gazowych											
woj. podlaskie ogółem	t/r	1 799 787	1 703 946	1 716 244	1 602 796	1 597 587	1 616 560	1 646 078	1 480 002	1 974 984	2 014 565
powiat bielski ogółem	t/r	42 259	44 277	46 878	41 005	49 085	48 648	40 098	34 838	55 201	44 117
ogółem (bez CO2)	t/r	-	356	2 325	2 139	340	273	298	237	444	299
dwutlenek siarki	t/r	82	89	84	74	90	63	67	63	83	76
tlenki azotu	t/r	69	81	94	84	78	65	62	58	87	66
tlenek węgla	t/r	124	186	2 147	1 980	170	145	169	116	274	157
dwutlenek węgla	t/r	41 984	43 921	44 553	38 866	48 745	48 375	39 800	34 601	54 757	43 818
ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE LUB ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH DO REDUKCJI											
woj. podlaskie pyłowe	t/r	118 417	116 765	117 089	83 472	68 884	86 589	98 981	84 857	85 518	84 926
powiat bielski pyłowe	t/r	280	224	301	217	225	203	161	182	143	147

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI POWIETRZA

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja).

Na terenie „Strefy Podlaskiej”, która obejmuje wszystkie, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej, powiaty województwa podlaskiego, wykonywana corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego” wykazała za rok 2014 **przekroczenia normy pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu** dla kryterium oceny - ochrona zdrowia.

Do oceny jakości powietrza na terenie całego województwa służą również pomiary na potrzeby oceny narażenia ekosystemów. Badania prowadzone są na stacji tła wiejskiego w m. Borsukowizna (gm. Krynkki). Wykonywany jest tam pomiar automatyczny dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. W 2014 r. stwierdzono **przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu** zarówno dla kryteriów: ochrony zdrowia i ochrona roślin. Taką ocenę potwierdzają wyniki badań prowadzonych od 2004 r.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Na terenie powiatu największa emisja zanieczyszczeń powietrza pochodzi z miast, gdzie głównymi źródłami zanieczyszczeń są ciepłownie miejskie i osiedlowe oraz zakłady przemysłowe, w większości zlokalizowane w Bielsku Podlaskim. Wyniki kontroli obiektów przedstawiono poniżej:

- **"BIELMLEK" Sp.z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: sierpień/wrzesień 2014 r., wrzesień 2015 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są dwa kotły o mocy 6,5 MW każdy. Zakład posiadał pozwolenie zintegrowane dla instalacji produkcji do produkcji mleka i wyrobów mleczarskich. Firma wywiązywała się z obowiązku prowadzenia, dwukrotnie w ciągu roku pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających w gazach odlotowych z eksploatowanych kotłów – brak przekroczeń. W czasie pierwszej kontroli dokonano kontrolnych pomiarów emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z eksploatowanego kotła, które wykazały przekroczenie dopuszczalnej wartości maksymalnej emisji pyłu w odniesieniu do wielkości dopuszczalnej określonej w pozwoleniu zintegrowanym. Wydano decyzję o karze. Kolejna kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- **IKEA Industry Poland Sp. z o.o. Oddział w Koszках** (kontrola: wrzesień – listopad 2014 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są: kotłownia zakładowa z turbiną i generatorem, odpylanie prowadzone w cyklonach i filtrach, kondycjonowanie i oczyszczanie gazów odlotowych. Zakład posiadał pozwolenie zintegrowane na eksploatację instalacji do produkcji masy włóknistej lub innych materiałów włóknistych, która wchodzi w skład Fabryki HDF w gminie Orla. Zakład wywiązywał się z obowiązku prowadzenia pomiarów wielkości emisji gazów i pyłów do powietrza – brak przekroczeń. W czasie kontroli dokonano kontrolnych pomiarów emisji zanieczyszczeń gazowych z odciążu z elektrofiltra – brak przekroczeń. Kontrola wykazała, że zakład nie wypełnił obowiązku sprawdzenia dotrzymania standardów emisyjnych z procesu nakładania spoiwa (stosowanie żywic klejowych). Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **SZCZYTY Sp. z o. w Szczytach – Nowodworach** (kontrola: wrzesień – listopad 2014 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są: 4 kotły o mocy nominalnej 300 kW, system wyciągu i transportu trocin z hali zakładowej oraz proces technologiczny (bejcowanie zanurzeniowe drewna). Ze względu na niezorganizowany system odprowadzania zanieczyszczeń z procesu impregnacji podmiot zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej oraz obowiązku zgłoszenia. Kontrola wykazała, że ze względu na moc cieplną eksploatowanych kotłów, zakład powinien dokonać zgłoszenia instalacji. Ze względu na eksploatację systemu transportu trocin do silosa zakład powinien uzyskać decyzję o emisji dopuszczalnej. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **ENERGO Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik-listopad 2014 r.; lipiec 2015 r.) Źródłem wtórnej emisji niezorganizowanej w postaci pyłu węglowego są procesy przeładunku i sortowania węgla. Wizja przeprowadzona 10.10.2014 r. nie wykazała emisji pyłu węglowego na tereny sąsiednie zakładu, ze względu na kierunek wiatru, który powodował osiadanie pyłu na hałdach magazynowanego węgla. Emisja

nie wykraczała poza teren zakładu. Podmiot nie ma obowiązku uzyskania pozwolenia na wprowadzanie pyłów do powietrza. Kontrolne pomiary emisji pyłów do powietrza nie zostały wykonane z uwagi na brak przepisów dotyczących regulacji prawnych w zakresie emisji niezorganizowanej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Podczas kolejnej kontroli w lipcu 2015 r. stwierdzono, iż powstający w procesach przeładunku i sortowania węgla pył węglowy rozprzestrzenia się poza obręb zakładu, powodując negatywne oddziaływanie na środowisko. Ma to miejsce szczególnie przy mniej sprzyjających warunkach atmosferycznych i stwarza uciążliwość dla mieszkańców bloku, znajdującego się w bliskim sąsiedztwie kontrolowanej jednostki. Potwierdzeniem była obecność zanieczyszczeń na drodze wewnętrznej między ogrodzeniem zakładu, a blokiem mieszkalnym. W czasie kontroli stwierdzono również znaczne nagromadzenie pyłu węglowego na niektórych elementach konstrukcyjnych pobliskiego budynku mieszkalnego. Zobowiązano spółkę zarządzeniem pokontrolnym do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłu węglowego na terenach sąsiednie.

- **Sklep Myśliwski TROP w Bielsku Podlaskim** (kontrola: styczeń 2015 r.) Pomieszczenie handlowo-magazynowe było ogrzewane z sieci centralnej budynku, eksploatowanej przez użyczającego lokal. Źródłem energii cieplnej był kocioł wodny o mocy 25 kW. Podmiot nie ma obowiązku uzyskania pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- **Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: styczeń – luty 2015 r.) Źródłami zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza są eksploatowane w 2 miejscowych kotłowniach kotły: ciepłownia Centralna „Węglowa” /przy ul. Rejonowej 11/ wyposażona w dwa kotły o nominalnej mocy cieplnej 14,286 MWt każdy oraz jeden kocioł o nominalnej mocy cieplnej 7,0 MWt; Kotłownia /przy ul. Dobiażyńskiej 2/ wyposażona była w dwa kotły o nominalnej mocy cieplnej 0,08 MWt każdy. W wyniku rozbudowy sieci ciepłowniczej i połączenia wspólną siecią dwóch źródeł (zlokalizowanych w Bielsku Podlaskim przy ul. Rejonowej 11 i ul. Ogrodowej 103), zainstalowano w budynku przy ul. Ogrodowej 103 grupowy węzeł cieplny umożliwiający zabezpieczenie dostawy ciepła ze źródła przy ul. Rejonowej 11 do obiektów uprzednio zasilanych z wyłączonej z eksploatacji kotłowni lokalnej. Kotłownia centralna przy ul. Rejonowej 11 posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Ze względu na moc kotłów podmiot jest zwolniony z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej dla kotłowni przy ul. Dobiażyńskiej 2. W trakcie kontroli 4 lutego 2015 r. przeprowadzono kontrolne pomiary emisji zanieczyszczeń z eksploatowanego w tym czasie kotła w Ciepłowni przy ul. Rejonowej 11 - brak przekroczeń. Zakład wywiązywał się z obowiązku prowadzenia, co najmniej dwukrotnie w ciągu roku, pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających w gazach odlotowych z eksploatowanych kotłów – brak przekroczeń. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- **Rzeźnictwo i Wędliniarstwo w m. Patoki** (kontrola: luty 2015 r.). Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są: kocioł o znamionowej mocy cieplnej 80 kW, dwa paleniska wanny parzelniczej, dwie komory wędzarnicze, kocioł warzelny, palnik gazowy. Zakład posiadał pozwolenie Starosty Powiatowego w Bielsku Podlaskim na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji wędzarniczej. Kontrola wykazała, że ze względu na dokonane zmiany typu niektórych źródeł emisji, posiadana decyzja nie odzwierciedla stanu rzeczywistego. W związku z powyższym, poinstruowano kontrolowanego o obowiązku uregulowania stanu formalno-prawnego w zakresie emisji zanieczyszczeń z instalacji wędzarniczej, zgodnie z aktualną sytuacją w zakładzie. Ze względu zaistniałą sytuację nie przeprowadzono kontrolnego pomiaru emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- **SPE Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty – marzec 2015 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza jest kocioł o mocy nominalnej 85 kW oraz procesy technologiczne. Ze względu na moc cieplną podmiot jest zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej z kotła oraz obowiązku zgłoszenia. Kontrola wykazała, że spółka nie posiadała decyzji na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza z instalacji technologicznych. Ponadto nie zrealizowała obowiązku raportowania wielkości emisji gazów cieplarnianych i innych substancji. Wydano zarządzenie nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **Stacja Paliw w Bielsku Podlaskim**(kontrola: maj 2015 r.) W budynku stacji paliw brak jest kotłowni, a do celów grzewczych wykorzystywana jest gruntowa pompa ciepła. Źródłem emisji niezorganizowanej mieszaniny węglowodorów były procesy rozładunkowo-nalewcze. Firma zrealizowała obowiązek zgłoszenie instalacji. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

- **NORDHUS S. A. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: maj – czerwiec 2015 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są: 3 kotły o łącznej mocy cieplnej 206,2 kW, procesy technologiczne (bejcowanie oraz malowanie drewna), system wyciągu i transportu trocin z poszczególnych urządzeń służących do obróbki drewna oraz ciecicia płyt gipsowo-kartonowych. Ze względu na moc cieplną kotłów, zakład zwolniony był z obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej lub zgłoszenia. Ze względu na niezorganizowany system odprowadzania zanieczyszczeń z procesu impregnacji drewna oraz usuwania pyłów z urządzeń obróbczych podmiot jest również zwolniony z obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej lub zgłoszenia. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- **ARHELAN Burzyńscy Sp. J. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: lipiec 2015 r.) W dniu 11.06.2015 r. przeprowadzono kontrolę interwencyjną w wyniku otrzymania zgłoszenia w związku z prawdopodobnym paleniem odpadów z tworzyw sztucznych w piecu. Zakład użytkował 3 kotły o łącznej mocy cieplnej ok 200 kW, które ze względu na moc użytkową są zwolnione z obowiązku posiadania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub zgłoszenia. W dniu przeprowadzania wizji lokalnej kotły nie pracowały, jak ustalono funkcjonują one wyłącznie w sezonie grzewczym (listopad – marzec) i zostały wygaszone wiosną 2015 r. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- **Zakłady Mięsne „NETTER” w Bielsku Podlaskim** (kontrola: lipiec – sierpień 2015 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są: 2 kotły o łącznej nominalnej mocy cieplnej 5,87 MWt oraz procesy technologiczne. Zakład posiadał decyzję Starosty Bielskiego określającą rodzaje i ilości substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzenia do powietrza z procesów technologicznych oraz kotłowni zakładu. W czasie kontroli, w dniu 30.07.2015 r., dokonano kontrolnych pomiarów emisji zanieczyszczeń gazowych, wprowadzanych do powietrza z komory wędzarniczej – brak przekroczeń. Zakład wywiązywał się z obowiązku prowadzenia, co najmniej dwukrotnie w ciągu roku, pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających w gazach odlotowych z eksploatowanych kotłów – brak przekroczeń. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- **Usługowy Zakład Poligraficzny ”BIELDRUK” Sp. J. P. A. Dąbrowscy** (kontrola: wrzesień 2015 r.) Źródłem emisji zanieczyszczeń do atmosfery jest kotłownia wykorzystywana do celów c.w.u., c.o.. W skład kotłowni wchodzi: 1 kocioł o mocy 50 kW zasilany olejem opałowym lekkim, 1 kocioł o mocy 205 kW opalany węglem kamiennym. Innym zorganizowanym źródłem emisji zanieczyszczeń do atmosfery są pyły i gazy wprowadzane do powietrza z maszyny drukującej Heidelberg CD 102. Kontrolowany podmiot posiada uregulowany stan formalnoprawny w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza. Zgodnie z posiadaniem pozwoleniem eksploatowana instalacja nie podlega obowiązkowi wykonywania ciągłych ani okresowych pomiarów emisji lotnych związków organicznych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

PRESJE – ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD

Wielkość presji na wody prezentuje stopień wyposażenia w infrastrukturę obsługującą gospodarkę wodno-ściekową. Według aktualnie dostępnych danych GUS długość czynnej sieci wodociągowej w 2014 roku w powiecie bielskim wynosiła 772,6 km. W 2013¹ roku 89,9% ludności korzystało z sieci wodociągowej, najwięcej w gminie miejskiej Bielsk Podlaski –96,0 %, najmniej w gminie Boćki – 76,5 %. Wskaźnik ten systematycznie wzrasta we wszystkich gminach.

Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności										
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat bielski	87,7	88,7	88,8	88,9	89,1	89,3	89,5	89,7	89,8	89,9
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	94,1	95,7	95,8	95,8	95,8	95,8	95,9	95,9	96,0	96,0
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	81,3	82,8	83,0	83,1	83,4	83,8	83,9	84,1	84,1	84,3
Brańsk(1) -gmina miejska	94,1	94,3	94,3	94,3	94,6	94,8	94,8	94,8	94,8	94,8
Brańsk(2) -gmina wiejska	87,3	87,6	87,7	87,7	88,2	88,3	88,4	88,8	88,8	89,1

¹ aktualnie dostępne dane GUS

Boćki	75,7	74,2	74,3	74,4	74,4	74,4	74,7	76,0	76,5	76,5
Orla	84,5	84,7	84,8	84,8	85,5	86,3	86,6	86,7	86,7	87,0
Rudka	78,2	79,7	79,7	79,9	79,9	80,0	80,1	80,1	80,1	80,3
Wyszki	77,1	78,3	78,5	78,5	78,9	79,8	80,0	80,1	80,5	80,8

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2014 r. wynosiła 202,6 km. W 2013¹ roku 49,6% ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej, najwięcej w gminie miejskiej Brańsk – 83,1%, natomiast najmniej w gminie wiejskiej Brańsk – 1,9%. Wskaźnik ten systematycznie wzrastał we wszystkich gminach.

Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności											
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat bielski	39,7	42,5	43,4	43,8	44,3	44,6	45,9	48,0	48,9	49,6	
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	71,8	75,1	75,5	76,0	76,5	77,0	77,5	78,3	79,2	80,0	
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	9,3	9,4	11,0	11,1	11,1	11,1	11,1	12,4	12,9	13,6	
Brańsk(1) -gmina miejska	53,3	63,3	64,2	64,6	64,9	65,3	74,7	82,4	83,0	83,1	
Brańsk(2) -gmina wiejska	0	0	0	0	0	0	0	0	1,6	1,9	
Boćki	18,7	23,7	23,8	23,7	23,9	23,9	23,9	23,9	24,3	24,4	
Orla	4,6	4,6	8,2	8,3	10,3	10,2	13,4	16,6	17,3	18,4	
Rudka	39,5	41,3	45,9	46,7	46,7	46,8	51,2	58,6	58,9	61,0	
Wyszki	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	6,8	6,9	7,1	

Na terenie powiatu funkcjonowało 9 komunalnych i 3 przemysłowe oczyszczalnie ścieków. Tylko 2 komunalne oczyszczalnie były wyposażone w system podwyższonego usuwania biogenów.

Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków - ogółem ilość obiektów											
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat bielski	9	9	9	9	9	9	8	9	11	11	12
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brańsk(1) -gmina miejska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brańsk(2) -gmina wiejska	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2
Boćki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orla	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	3
Rudka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków był niski i wynosił średnio 58,1% mieszkańców powiatu. Wskaźnik ten corocznie, systematycznie wzrastał.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności											
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat bielski	47,68	49,32	51,87	53,42	54,16	51,55	52,8	54,9	56,3	57,4	58,1
Ogólna liczba mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków - dane GUS											
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat bielski	28 991	29 726	31 002	31 677	31 912	30 136	30 654	31 663	32 703	33 040	33 217
Bielsk Podlaski(1) –g. miejska	21 172	21 838	22 303	22 988	23 369	23 929	23 362	23 637	24 091	24 416	24 469
Bielsk Podlaski(2) –g. wiejska	549	558	659	659	613	507	525	559	888	924	933
Brańsk(1) -g. miejska	2 150	2 180	2 300	2 300	2 350	2 800	3 520	3 720	3 760	3 800	3 800
Brańsk(2) -g. wiejska	0	0	0	0	0	0	0	0	111	124	126
Boćki	3 170	3 200	3 500	3 500	3 500	1 056	1 056	1 064	1 072	1 081	1 084
Orla	250	240	420	420	480	480	455	545	530	455	545
Rudka	1 500	1 500	1 600	1 600	1 600	1 192	1 600	1 600	1 700	1 700	1 700
Wyszki	200	210	220	210	0	172	136	538	551	540	560

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zasady monitoringu wód uwzględniają badania i ocenę jakości wód w sposób odpowiedni do celów jej użytkowania i prowadzonej działalności na obszarze zlewni. Badania objęły:

- monitoring wód dla celów ogólnej oceny jakości wody, w tym stopnia eutrofizacji poprzez badania stężeń związków azotu i fosforu oraz w celu określenia odcinków wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.
- monitoring jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb, skorupiaków i mięczaków w warunkach naturalnych,
- monitoring wód prowadzony w ujęciach zaopatrujących ludność w wodę do spożycia oraz w obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

KLASYFIKACJE WÓD

Ocen jakości wód dokonuje się w tzw. Jednolitej Części Wód Powierzchniowych². Rodzaje sporządzanych ocen to:

- **Ocena stanu wód.** Stan wód jest definiowany jako dobry lub zły. Aby stan wód uznano za dobry musi być spełniony warunek, iż oceniony stan ekologiczny (lub potencjał ekologiczny w przypadku wód sztucznych lub silnie zmienionych³) jest dobry lub powyżej dobrego oraz stan chemiczny wód oceniono jako dobry.
 - **Stan ekologiczny** określa się w ciekach naturalnych, jeziorach lub innych zbiornikach naturalnych, wodach przejściowych oraz przybrzeżnych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych⁴. Stan ekologiczny jest definiowany jako: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby i zły.
 - **Potencjał ekologiczny** określa się dla wód sztucznych lub silnie zmienionych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji zbadanych elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Potencjał ekologiczny jest definiowany jako: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby, zły.
 - **Stan chemiczny** wód klasyfikuje się na podstawie chemicznych wskaźników jakości wód. Stan chemiczny jest definiowany jako dobry oraz poniżej dobrego.
- **Ocena przydatności do bytowania ryb.** Określa czy woda spełnia warunki do naturalnego bytowania ryb. Ocena jest dokonywana w oparciu o kryteria bytowania ryb karpiowatych oraz w oparciu o kryteria bytowania ryb łososiowatych.
- **Ocena przydatności do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.** Określa kategorię ujmowanej wody. Na potrzeby oceny wyznaczono 3 kategorie jakości, dla których określono warunki kryterialne oraz wymagany sposób jej uzdatniania.
- **Ocena spełnienia wymagań w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.** Ocena polega na sprawdzeniu wartości kryterialnych wskaźników charakteryzujących zjawisko eutrofizacji wody.

OMÓWIENIE WYNIKÓW BADAŃ RZEK

Oceny wód sporządza się w ramach realizacji 6-cio letnich programów pomiarowych (2010-2015). W latach 2010-2014 na terenie powiatu bielskiego przeprowadzono badania rzeki Białej.

Biała jest lewostronnym dopływem Orlanki. Swoje źródła ma na terenach łąk w okolicy wsi Toporki. Do Orlanki uchodzi w okolicy wsi Hryniewiczze Duże.

Ocena jakości wód rzeki Białej – profil ujściowy w Hryniewiczach (kod JCWP: PLRW200017261449)

²Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

³wody te zostały tak przekształcone przez człowieka, że niemożliwe jest przywrócenie im stanu naturalnego

⁴nie uwzględnione w niniejszej ocenie ze względu na trwające prace nad ich klasyfikacją

- **Ocena stanu ekologicznego** - wykonana na podstawie indeksu fitobentosowego (IO) i makrofitów (makrofitowy indeks rzeczny MIR) oraz ichtiofauny wykazała stan zły (V klasa).
- **Ocena stanu chemicznego** -poniżej dobrego, ze względu na ponadnormatywne stężenia ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP) oraz benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pirenu.
- **Stan wód** ze względu na klasyfikację stanu ekologicznego i stanu chemicznego określono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W okresie od sierpnia 2014 r. przeprowadzono następujące kontrole podmiotów z zakresu gospodarki wodno – ściekowej:

- **BIELMLEK Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: sierpień-wrzesień 2014 r., wrzesień 2015 r.). Stan formalno-prawny w zakresie gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. Zakład eksploatował własne ujęcie wody. Pobieraną wodę zużywano na cele technologiczne, płukanie odżelaziaczy i na potrzeby socjalne pracowników. Ilość pobieranej wody podlegała codziennej rejestracji za pomocą wodomierza. Zakład nie przekraczał limitów poboru wody ustalonych w pozwoleniu. Pobierana woda była badana raz w miesiącu przez Wojewódzką Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Białymstoku. Przedstawione podczas kontroli ostatnie badania nie wykazały przekroczeń wskaźników zanieczyszczeń. Powstające ścieki produkcyjne i socjalne kierowano do zakładowej oczyszczalni, a następnie odprowadzano rowem do rzeki Białej. W wyniku oczyszczania ścieków przemysłowych powstawały osady ściekowe, które po stabilizacji tlenowej oraz odwodnieniu były przekazywane rolnikom do nawożenia. Zakład prowadził zgodnie z wymaganiami monitoring ilości i jakości odprowadzanych ścieków oraz ścieków deszczowych. Analiza wyników badań ścieków deszczowych nie wykazała przekroczeń wskaźników dopuszczalnych. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Ponowna kontrola przeprowadzona we wrześniu b.r. również nie wykazała nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **IKEA Industry Poland Sp. z o. o., gm. Orla** (kontrola: wrzesień-listopad 2014 r.). Wodę na cele technologiczne i przeciwpożarowe pobierano z własnego ujęcia wody podziemnej. Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody, odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz ścieków został uregulowany. Ścieki przemysłowe oraz wody opadowe i roztopowe z terenu zakładu odprowadzano do kanalizacji deszczowej. Ścieki bytowe odprowadzano kanalizacją sanitarną na mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków, a następnie do rzeki Białej. W trakcie kontroli stwierdzono iż podmiot nie realizował obowiązków przekazywania do WIOŚ sprawozdań z ilości pobieranej wody oraz ilości i jakości odprowadzanych ścieków, a także naliczania opłat za wprowadzanie ścieków przemysłowych do wód lub ziemi. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne.
- **SZCZYTY Sp. z o.o., gm. Orla** (kontrola: wrzesień-listopad 2014 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z wodociągu gminnego. Ścieki wytwarzane gromadzono w szczelnym zbiorniku, a następnie wywożono przez wyspecjalizowaną firmę asenizacyjną. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **KREX Sp. z o. o., gm. Bielsk Podlaski** (kontrola: wrzesień-listopad 2014 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z własnego ujęcia. Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody został uregulowany. Ścieki bytowo-gospodarcze odprowadzano do dwóch bezodpływowych zbiorników, a następnie według potrzeb były wywożone przez wyspecjalizowaną firmę asenizacyjną. Ścieki opadowe poddawano oczyszczaniu w studzienkach rewizyjno-osadowych oraz separatorze koalescencyjnym węglowodorów, a następnie odprowadzano do dwóch studni chłonnych. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania do gruntu oczyszczonych ścieków deszczowych został uregulowany. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik-listopad 2014 r.). Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania ścieków został uregulowany. Przedsiębiorstwo w ramach automonitoringu wykonywało wymagane (12-krotnie w ciągu roku) badania ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni do rzeki. Wyniki wykonane w 2014 r. nie wykazały przekroczeń warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. W trakcie kontroli pobrano ścieki surowe i oczyszczone (próby średnie dobowe). Wyniki ścieków oczyszczonych nie wykazały przekroczeń. Osiągnięto również minimalny wymagany stopień redukcji zanieczyszczeń. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

- **ENERGO Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik-listopad 2014 r.). Wodę do celów bytowych i technologicznych (tj. zraszania w celu zapobiegania emisji pyłu węglowego) pobierano ze studni głębinowej należącej do firmy ELEWARR Sp. z o. o. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzono do bezodpływowego zbiornika, opróżnianego okresowo według potrzeb przez zewnętrzne jednostki posiadające stosowne uprawnienia. Wody opadowe zbierane były poprzez wpusty, oczyszczane, a następnie odprowadzane poprzez rów melioracyjny do gruntu. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania wód opadowych został uregulowany. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Stawy Rybne BYSTRE** (kontrola: listopad 2014 r.). Obiekt składał się z 6 stawów. Stan formalno-prawny w zakresie szczególnego korzystania z wód (korzystanie z wody powierzchniowej cieką Dziadek dla potrzeb stawów rybnych) został uregulowany. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Sklep Myśliwski TROP Beata Anna Niewińska w Bielsku Podlaskim** (kontrola: styczeń 2015 r.). Lokal posiadał własnego węzła sanitarnego (znajdował się w sąsiednim pomieszczeniu budynku). Wodę na potrzeby podmiotu pobierano z miejskiej sieci wodociągowej. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzono do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Joanna Koc ABC w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty 2015 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z wodociągu miejskiego, a wytwarzane ścieki odprowadzono do kanalizacji. Ścieki opadowe powstające w wyniku spływu wód opadowych po utwardzonej powierzchni w obrębie myjni (z wyłączeniem stanowisk do mycia pojazdów) odprowadzane były systemem zbiorczym w najniższych punktach placu i gromadzone w utwardzonym oczku wodnym gdzie podlegały odparowaniu. Podmiot nie posiadał pozwolenia wodnoprawnego (na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innego podmiotu ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego). W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne.
- **SPE Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty-marzec 2015 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z wodociągu miejskiego, a wytwarzane ścieki odprowadzono do kanalizacji. Wody opadowe i roztopowe z powierzchni dachu obiektów budowlanych oraz terenów utwardzonych odprowadzono do sieci kanalizacji deszczowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Zakład Naprawy Pojazdów Mechanicznych i Urządzeń Komunalnych CSAWAR S. C., Bielsk Podlaski** (kontrola: luty-marzec 2015 r.). Wodę na potrzeby socjalno-bytowe pracowników pobierano z wodociągu miejskiego. W wyniku eksploatacji instalacji powstawały jedynie ścieki socjalno-bytowe, które odprowadzono do miejskiej kanalizacji. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Rzeźnictwo i Wędliniarstwo Andrzej Mortel** (kontrola: luty-marzec 2015 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z wodociągu gminnego. Ścieki socjalno-bytowe oraz produkcyjne odprowadzono do systemu szczelnych szamb, a następnie wywożono własnym transportem (ciągnik rolniczy z beczkowszem) do oczyszczalni ścieków w Brańsku. Teren zakładu nie został wyposażony w system kanalizacji deszczowej. Ścieki opadowe z dachów i placów uszczelnionych spływały powierzchniowo i wsiąkały w ziemię na terenach nieutwardzonych lub podlegały odparowaniu. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Gmina Orla - oczyszczalnia ścieków**(kontrola: marzec-kwiecień 2015 r.). Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody i odprowadzania ścieków został uregulowany. Oczyszczone ścieki odprowadzono do rzeki Orłanki. W dniu kontroli urządzenia oczyszczające ścieki pracowały sprawnie. Badania ścieków oczyszczonych były prowadzone z częstotliwością zgodną z warunkami pozwolenia wodnoprawnego. Wyniki badań nie wykazywały przekroczeń stężeń dopuszczalnych. W wyniku kontroli ustalono, iż podmiot nie realizował obowiązku przekazywania do WIOŚ wyników badań ścieków oczyszczonych. W związku z powyższym kontrolowanego pouczono.
- **Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Krzywej**(kontrola: marzec-kwiecień 2015 r.). Wodę na potrzeby socjalne pracowników, opryski upraw polowych i pojenie zwierząt pobierano z wodociągu gminnego. Ścieki, które powstawały na terenie spółdzielni gromadzone w szczelnym zbiorniku, a następnie wywożono przez wyspecjalizowaną firmę asenizacyjną. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

- **Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Wyszkach** (kontrola: marzec-kwiecień 2015 r.). Stan formalnoprawny w zakresie odprowadzania oczyszczonych ścieków do rzeki Pulszanki został uregulowany. Ilość odprowadzonych ścieków nie przekraczała warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. Badania ścieków były wykonywane. Analiza wyników nie wykazała przekroczeń. W trakcie kontroli ustalono, iż podmiot nie realizował obowiązku przekazywania do WIOŚ wyników badań ścieków odprowadzanych z oczyszczalni. W związku z powyższym kontrolowanego pouczono.
- **Gmina Boćki - oczyszczalnia ścieków** (kontrola: kwiecień – czerwiec 2015 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki ściekowej został uregulowany. Odbiornik ścieków odprowadzanych z oczyszczalni stanowiła rzeka Nurzec. Gmina wykonywała 2 razy w roku badania ścieków oczyszczonych w ramach badań automonitoringowych. Analiza badań nie wykazała przekroczeń warunków pozwolenia wodnoprawnego. W trakcie kontroli w dniu 29.04.2015 r. pobrano próbę ścieków oczyszczonych do badań. Wyniki badań nie wykazały przekroczeń wskaźników określonych w pozwoleniu. W trakcie kontroli ustalono, iż podmiot nie realizował obowiązku przekazywania do WIOŚ wyników badań ścieków odprowadzanych z oczyszczalni. W związku z powyższym kontrolowanego pouczono.
- **„NORDHUS” S. A. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: maj – czerwiec 2015 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z własnego ujęcia wody. Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody został uregulowany. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzane do zbiorników, opróżnianych okresowo według potrzeb przez firmę asenizacyjną. Wody opadowe ujęto w system podziemnej kanalizacji deszczowej. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania wód opadowych do ziemi nie został uregulowany. W trakcie kontroli ustalono iż podmiot nie przekazywał do WIOŚ sprawozdań z ilości pobieranej wody z własnego ujęcia oraz ilości odprowadzanych ścieków. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne.
- **Gmina Bielsk Podlaski-oczyszczalnia w Łubinie Kościelnym** (kontrola: maj – czerwiec 2015 r.). Stan formalnoprawny w zakresie odprowadzania ścieków oczyszczonych z oczyszczalni został uregulowany. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych był rów melioracyjny, a następnie rzeka Bronka. Analiza badań automonitoringowych nie wykazała przekroczeń. W trakcie kontroli w dniu 27.05.2015 r. pobrano próbę ścieków oczyszczonych do badań. Analiza badań nie wykazała przekroczeń wskaźników dopuszczalnych określonych pozwoleniem wodnoprawnym. Opłaty za korzystanie ze środowiska naliczono terminowo i wnoszono regularnie do Podlaskiego Urzędu Marszałkowskiego, sprawozdania przesyłano do WIOŚ oraz do Podlaskiego Urzędu Marszałkowskiego. Powstające osady ściekowe ewidencjonowano i przekazywano specjalistycznej firmie odbierającej nieczystości płynne. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Usługowy Zakład Poligraficzny "BIELDRUK" Sp. J. P. A. Dąbrowscy** (kontrola: wrzesień 2015 r.). Wodę na potrzeby socjalno-bytowe pracowników pobierano z wodociągu miejskiego. Ścieki odprowadzane do miejskiej sieci kanalizacyjnej. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

WODY PODZIEMNE

PRESJE

Wody podziemne należą do zasobów naturalnych coraz bardziej zagrożonych zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, gdyż są to zasoby nieodnawialne. W szczególności niezbędna jest ochrona znacznych obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W Polsce jest ich około 180, a obszar obejmuje ponad 52 % powierzchni naszego kraju.

Wody podziemne zanieczyszczone są różnymi substancjami chemicznymi, najczęściej są to: azotany, fosforany, substancje ropopochodne, chlorki, siarczany i inne.

Najpowszechniej występującymi przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych są wycieki z niezolowanych wysypisk odpadów, z baz paliwowych i stacji sprzedaży paliw do pojazdów samochodowych. Zanieczyszczenia siarczanami występują przede wszystkim na terenach uprzemysłowionych, azotanami i fosforanami na terenach rolniczych (są one także przyczyną degradacji zbiorników wodnych).

STAN - OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

KLASYFIKACJA WÓD PODZIEMNYCH⁵

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości:

- **Klasa I – wody bardzo dobrej jakości**, w których:
 - wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego)
 - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka
- **Klasa II – wody dobrej jakości**, w których:
 - wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych
 - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby
- **Klasa III –wody zadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka
- **Klasa IV –wody niezadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka
- **Klasa V –wody złej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

Oceny stanu chemicznego wód podziemnych w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) dokonuje się porównując wartości średnich arytmetycznych stężeń badanych elementów fizykochemicznych w zadanych punktów pomiarowych, które są reprezentatywne dla jednolitej części wód podziemnych, z wartościami granicznymi elementów fizykochemicznych określonych w załączniku do rozporządzenia.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w sieci otworów badawczych obejmujących wszystkie JCWPd. Monitoring diagnostyczny na terenie powiatu był realizowany w 2012 roku w oparciu o jeden punkt pomiarowy zlokalizowany w m. Husaki.

Klasyfikacja stanu chemicznego wód podziemnych według badań PIG-PIB

Nr	Miejscowość / Gmina	głębokość stropu (m)	Wody	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wody	wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości
1881	Husaki, gm. Bielsk Podlaski	335	węglbene	łąki i pastwiska	III	Fe geogeniczne, O ₂

źródło: PIG

Stan chemiczny wód należy uznać za zadowalający. Stwierdzono podwyższoną zawartość żelaza-geogenicznego oraz obniżoną zawartość tlenu w wodzie podziemnej.

Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu). Oceny te wykonuje Państwowa Inspekcja.

⁵ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143 poz. 896).

GOSPODARKA ODPADAMI

PRESJE

ODPADY PRZEMYSŁOWE

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych), na terenie powiatu bielskiego w 2014 r. wyniosła 31,8 tys. Mg co stanowiło 9,8 % odpadów wytworzonych na terenie całego województwa podlaskiego (tabela, wykres).

Odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w ciągu roku (tys. ton)

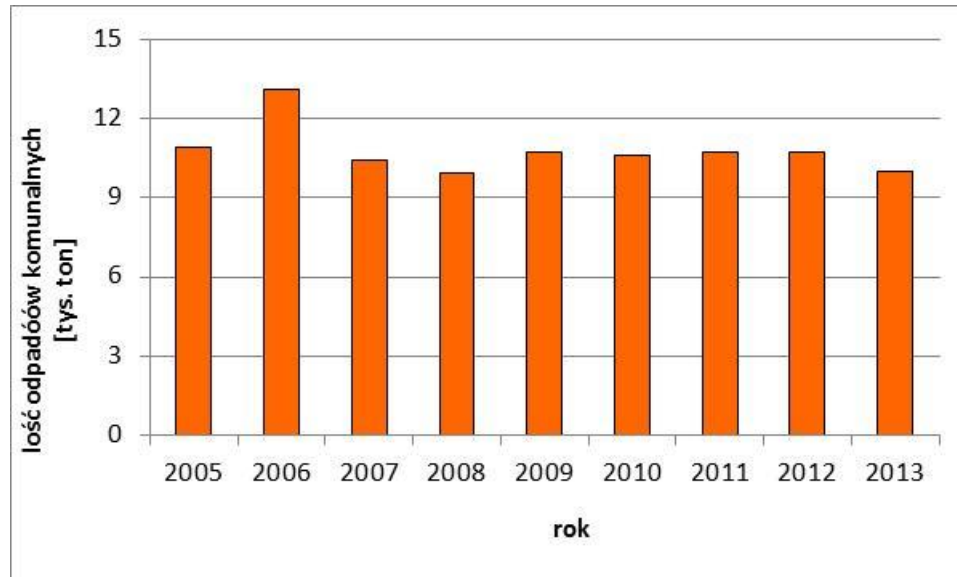
Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
powiat bielski	7,1	5,6	6,6	5,9	8,3	8,3	7,9	6,7	31,8	124
woj. podlaskie	927,9	957,4	1057,2	838,3	737,9	713,5	707,6	1467,5	1827,5	1266,7

źródło: GUS

ODPADY KOMUNALNE

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, obiekty handlowo-usługowe, szkoły, przedszkola, obiekty turystyczne i targowiska. W 2013⁶r. zebrano 9992,64 ton odpadów, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 172,9 kg/rok.

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie powiatu bielskiego w latach 2005-2013

źródło: GUS

Odpady komunalne zmieszane muszą być poddawane przetworzeniu w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. Po ustabilizowaniu mogą być kierowane na składowiska odpadów spełniające określone wymagania tzw. stabilizat.

⁶ brak danych GUS za 2013 r. w trakcie opracowania niniejszej informacji

Od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina ma za zadanie zapewnić odbieranie i właściwe - ekologicznie bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych z możliwością selektywnego zbierania.

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji przepisów, zmieszane odpady komunalne, odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk) należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Odpady te muszą zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami, na którym zostały wytworzone (z wyjątkiem kierowania ich do instalacji zastępczej wyznaczonej w Wojewódzkim Programie Gospodarki Odpadami wyłącznie w sytuacji awaryjnej lub braku RIPOK).

Odpady od właścicieli nieruchomości zamieszkałych może odbierać wyłącznie wyłoniona w drodze przetargu firma. Odpady z nieruchomości niezamieszkałych mogą być odbierane przez przedsiębiorcę wpisanego do rejestru działalności regulowanej w danej gminie i spełniającego określone wymagania. Istnieją dwa modele wyboru przez gminę instalacji przetwarzania ze względu na rodzaj ogłoszonego przetargu. W przypadku przetargu na odbieranie odpadów podmiot odbierający będzie przewoził je do instalacji wskazanych przez gminę. Gmina ma obowiązek zawrzeć w SIWZ wymóg dotyczący przekazywania odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów zielonych odpadów do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych wskazanych w uchwale sejmiku województwa w sprawie wykonania planu gospodarki odpadami. W przypadku przetargu na odbieranie i zagospodarowanie podmiot odbierający będzie wybierał i wskazywał w ofercie instalację, do której przekazywał będzie odebrane odpady komunalne (akceptacja instalacji poprzez wybór oferty przez gminę).

Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy gminy uiszczają jedną podstawową stawkę, dzięki czemu nikomu nie powinno „opłacać się” wyrzucanie odpadów do lasu. Ponadto osoby które nie będą segregowały odpadów będą płacić więcej.

Gminy miały termin do połowy 2013 r. na wprowadzenie na swoim terenie nowego sposobu gospodarowania odpadami oraz poinformowanie mieszkańców o tych zasadach. Dzięki nowej ustawie zyskują nowe kompetencje i narzędzia do działania. Dysponując środkami z opłat za odpady od mieszkańców, pokryją z nich koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym np. tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska prowadzą od 2012 r. roku kontrole gmin pod kątem wdrażania oraz wywiązywania się z nowych obowiązków.

STAN

SKŁADOWISKA

Monitoring składowisk

Zgodnie z art. 124 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21) zarządzający składowiskiem odpadów jest zobowiązany do prowadzenia monitoringu składowiska.

Ocenę wyników badań przedstawiono w tabeli.

Wyniki badań wód podziemnych przy składowiskach przekazane do WIOŚ w Białymstoku za 2014 r.

Lp.	Nazwa składowiska	Data poboru prób	Monitoring wód gruntowych
1	SOK we wsi Augustowo	marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień 2014 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów w Augustowie monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w czterech seriach badań. Analizy laboratoryjne pobranych próbek wody obejmowały podstawowy zakres wskaźników (Dz. U. 2002, Nr 220,

			<p>poz.1858,§ 3.1., pkt. 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów). Odczyn badanych wód wahał się od 6,6 do 7,7. Jest to wartość charakterystyczna dla wód podziemnych I klasy. Na całej sieci monitoringowej wartości chromu (Cr), wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz ogólnego węgla organicznego (OWO) odpowiadały I klasie jakości wód. Ponadto do I klasy sklasyfikowano wartości cynku (Zn) w P1 w czwartej serii badań, w P2 i P3 w drugiej i czwartej serii oraz wartości miedzi (Cu) w P2 w drugiej serii badań. We wszystkich 3 piezometrach wartości przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW) w trzech seriach badań kształtowały się na poziomie charakteryzującym klasę II, natomiast w ostatniej sesji pomiarowej wartości przewodnictwa elektrolitycznego właściwego (PEW) odpowiadały V klasie jakości wód. Wartości ołowiu (Pb) kształtowały się na poziomie poniżej granicy właściwej dla klasy III oraz rtęci (Hg) – poniżej granicy charakteryzującą klasę IV. W ocenie nie brano pod uwagę oznaczeń dla kadmu (Cd), ponieważ zawartość tego pierwiastka była niejednoznaczna odnośnie granic oznaczalności.</p>
2	SOK w m. Domanowo	Czerwiec, grudzień 2014 r.	<p>Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne pobranych próbek wody obejmowały podstawowy zakres wskaźników (Dz. U. 2002, Nr 220, poz.1858,§ 3.1., pkt. 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów. Analiza wyników wskazuje na podwyższone wartości ogólnego węgla organicznego (OWO) w P3 (I seria badań) oraz obniżone wartości odczynu pH w P3 i P2, kształtujące się na poziomie właściwym dla IV klasy. Nieco niższe stężenie OWO, mieszczące się w granicach klasy II, odnotowano w P3 (II seria). W granicach klasy II oscylowały również wartości przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW) w P3. Pozostałe badane wskaźniki posiadały stężenia charakterystyczne dla wód I klasy jakości.</p>

*Na podstawie klasyfikacji wg RMŚ z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. 2008, Nr 143, poz. 896), opracowanie: WIOŚ Białystok

ODPADY NIEBEZPIECZNE

W 2014 r. w bazie WSO⁷ zgromadzono informacje o 83 producentach odpadów niebezpiecznych. Pod względem ilości wytworzonych odpadów do największych wytwórców należały:

- "GEOTRADE" Sp. z o. o. - 213,3 ton
- IKEA Industry Poland Sp. z o.o. w m. Koszki, gm. Orla - 58,1 ton
- Fabryka Przystawek i Uchwytów Bison-Bial Sp. A. w Bielsku Podlaskim - 44,03 ton
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim - 20,1 ton

Na terenie powiatu wytworzono 440 ton odpadów niebezpiecznych, zebrano 893,9 ton natomiast w instalacji odzyskano 750,9 ton. Zbieraniem zajmowało się 11 specjalistycznych firm posiadających odpowiednie zezwolenia. Największą podgrupę odpadów niebezpiecznych stanowią materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

PRZECIWDZIAŁANIA – KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

Od okresu wydania poprzedniej informacji, Inspektorat przeprowadził następujące kontrole podmiotów pod kątem gospodarki odpadami:

- **"Szczyty" Sp. z o.o. z siedzibą w m. Szczyty Nowodwory** (kontrola interwencyjna: wrzesień-listopad 2014 r.). W trakcie kontroli ustalono, że podmiot nieprawidłowo prowadził gospodarkę odpadami. Nie prowadził selektywnej zbiórki, nie przekazywał odpadów do firm posiadających stosowne zezwolenia, nie prowadził ilościowej i jakościowej ewidencji wytwarzanych odpadów oraz nie przedłożył do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi za rok 2013r. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzję o karze.
- **IKEA Industry Poland S. z o.o., Oddział Orla w m. Koszki**(kontrola: wrzesień 2014.). Wytwarzane odpady magazynowane były selektywnie na terenie zakładu w wydzielonych i oznakowanych miejscach o utwardzonej nawierzchni, zabezpieczonych przed opadami atmosferycznymi i niedostępnych dla osób nieupoważnionych. Odpady biomasy, dopuszczone do odzysku, magazynowano na terenie zakładu w wydzielonym, oznakowanym i zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych miejscu o utwardzonej nawierzchni. Odpady niebezpieczne magazynowane były w pojemnikach odpornych na działanie substancji zawartych w tych odpadach, mających szczelne zamknięcia zabezpieczające przed przypadkowym otwarciem podczas transportu. Pojemniki z odpadami niebezpiecznymi magazynowane były w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniem gruntu i opadami atmosferycznymi. Wszystkie wytwarzane przez podmiot odpady przekazywano uprawnionym do odbioru firmom (posiadającym uregulowany stan formalnoprawny w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów). Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: przekroczenie dopuszczalnej ilości wytwarzanych odpadów; wytwarzanie odpadów nieujętych w posiadanym pozwoleniu zintegrowanym; przekazanie po ustawowym terminie zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów za rok 2012. Ponadto stwierdzono nieprawidłowości w zestawieniach (kontrolowany nie wykazał w rocznym sprawozdaniu do Marszałka Województwa Podlaskiego, odpadu o kodzie 03 01 01 - odpady kory i korka, natomiast wykazał, że poddał je odzyskowi w instalacji). W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne i decyzję o karze.
- **Składowisko odpadów komunalnych w Augustowie** (kontrola: grudzień 2014 r.–luty 2015 r.). Właścicielem nieruchomości, na której znajduje się składowisko jest Gmina Bielsk Podlaski, natomiast użytkownikiem jest Gmina Miejska Bielsk Podlaski. Składowisko jest wyposażone w obiekty podstawowe: budynek biurowo socjalny typu kontenerowego, wagę samochodową zbudowaną w pasie drogowym przy bramie wjazdowej, pompownię odcieków przeznaczoną do przepompowywania odcieków z kwatery do zbiornika odcieków, zbiornik odcieków – otwarty, od wewnątrz wyłożony płytami betonowymi i uszczelniony, zbiornik wodny p.poż., brodzik dezynfekcyjny w pasie drogowym wyjazdowym z terenu składowiska wypełniony płynem dezynfekcyjnym, budynek garażowy na sprzęt oraz obiekty pomocnicze, tj.: zbiornik ścieków sanitarnych, zbiornik na wodę do celów bytowo-gospodarczych, utwardzone place składowe, w tym plac pod kontenery dla surowców wtórnych, punkt czasowego przetrzymywania odpadów problemowych, plac demontażu odpadów wielkogabarytowych, plac czasowego składowania gruzu budowlanego. Aparaturę kontrolno-pomiarową stanowią: 3 piezometry do obserwacji wód podziemnych, 4 repery geodezyjne umieszczone w obrębie składowiska, 12 kominów do odgazowywania złoża zdeponowanych odpadów, deszczomierz do pomiaru ilości wód opadowych oraz zbiornik na odcieki. Teren składowiska w całości jest ogrodzony płotem z siatki stalowej, nad siatką dodatkowo zamontowano trzy rzędy z drutu kolczastego. Zastosowano również pas zieleni izolacyjnej wzdłuż zewnętrznych granic składowiska. Wszystkie urządzenia techniczne składowiska w dniu kontroli funkcjonowały prawidłowo. W trakcie oględzin terenu nie stwierdzono zaśmiecenia terenów przylegających do obiektu oraz rowów opaskowych. Zbiornik na odcieki nie był przepełniony. Wszystkie odpady zostały dopuszczone do składowania w obowiązującej decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska. Zgodnie z pozwoleniem zintegrowanym, poddane procesom odzysku odpady, zostały wykorzystane do wykonania warstwy izolacyjnej. Nie przekroczono ilości odpadów dopuszczonych do odzysku. Ilościową i jakościową ewidencję odpadów prowadzono prawidłowo. Zarządzający składowiskiem prowadził monitoring składowiska zgodnie z zakresem i częstotliwością

badania. Wyniki badań nie budziły zastrzeżeń. Badania zostały przekazane do WIOŚ w obowiązującym terminie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami.

- **INTERLIGHT Stefan Walędziak w Brańsku** (kontrola: styczeń-luty 2015 r.). Kontrolowany posiadał uregulowany stan formalnoprawny w zakresie wytwarzania i magazynowania odpadów oraz przedłożył zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów za 2013 rok do Urzędu Marszałkowskiego. Na podstawie analizy sprawozdania z odpadów za 2013 rok oraz ewidencji odpadów za 2014 rok, ustalono, iż podmiot naruszył warunki pozwolenia na wytwarzanie odpadów (wytworzył odpady o kodzie 20 03 99 „odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach” w ilościach przekraczających wartości określone w pozwoleniu). Ponadto w 2014 roku zakład wytworzył odpad o kodzie 10 11 12 „szkło odpadowe inne niż wymienione w 10 11 11”, którego nie było ujęte w posiadanym pozwoleniu. Zakład prawidłowo wypełniał obowiązki dotyczące opłaty produktowej. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.
- **SPE Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty-marzec 2015 r.). Kontrolowana jednostka nie posiadała uregulowanego stanu formalnoprawnego w zakresie gospodarki odpadami. W toku kontroli ustalono, że nie prowadzono prawidłowo ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów (za 2013 r. kontrolowany posiadał część kart przekazania odpadu. Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów przekazano do Urzędu Marszałkowskiego jedynie za 2014 rok; za lata wcześniejsze nie było składane). W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzje o karze.
- **Gmina Orla-gminna oczyszczalnia ścieków w Orli** (kontrola: marzec-kwiecień 2015 r.). Badania osadów wytwarzanych w oczyszczalni wykazały, iż mogą one być stosowane w rolnictwie. Kontrolowany nie powiadamiał WIOŚ o zamiarze przekazania ustabilizowanych osadów ściekowych do wykorzystania w rolnictwie. Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości wytwarzanych odpadów za 2013 zostało przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego z naruszeniem terminu ustawowego. W wyniku stwierdzonych naruszeń wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzję o karze.
- **Składowisko odpadów komunalnych w Brańsku** (kontrola: maj-lipiec 2015 r.). Właścicielem i zarządzającym składowiskiem jest Gmina Miejska Brańsk. Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa podlaskiego na lata 2012 – 2017 składowisko, jest obecnie przeznaczone do zastępczej obsługi południowego regionu gospodarki odpadami i powinno zostać zamknięte do końca 2017 r. Składowisko wyposażone jest w: bramę wjazdową, ogrodzenie z siatki ocynkowanej, wewnętrzną drogę manewrową, uszczelnienie z folii, drenaż sieciowy pod dnem składowiska, zbiornik na odcieki, system odgazowujący w postaci kominów wentylacyjnych z emisją do atmosfery, 3 piezometry, nieautomatyczną wagę elektroniczną, brodzik dezynfekcyjny, budynek socjalno-biurowy oraz budynek gospodarczy. Podczas kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości. Nie przedstawiono aktualnego świadectwa legalizacji wagi. Ilościowa i jakościowa ewidencja dowożonych odpadów nie obejmowała podstawowej charakterystyki odpadów i testów zgodności, pomimo tego zarządzający przyjął na składowisko odpady, dla których nie sporządzono podstawowej charakterystyki i testów zgodności. Podczas kontroli stwierdzono także brak uregulowania stanu formalnoprawnego dotyczącego zarządzającego składowiskiem, brak decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, brak ustanowienia zabezpieczenia roszczeń z tytułu wystąpienia negatywnych skutków w środowisku oraz szkód w środowisku, w związku z prowadzeniem składowiska odpadów oraz brak informacji o zakresie podjętych i zrealizowanych działań służących wyeliminowaniu wskazanych naruszeń w zarządzeniu pokontrolnym. Badania monitoringowe nie były wykonywane prawidłowo i nie zostały przekazane do WIOŚ. W okresie kontrolnym nie powiadomiono Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stwierdzonych zmianach monitorowanych parametrów, wskazujących na możliwość wystąpienia lub powstania zagrożenia dla środowiska. W wyniku stwierdzonych naruszeń pouczono kontrolowanego, wymierzono grzywnę w drodze mandatu karnego, wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do wyeliminowania nieprawidłowości oraz wydano decyzję o karze.
- **Nordhus Spółka Akcyjna** (kontrola: maj-czerwiec 2015 r.). Kontrolowany nie prowadził ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów zgodnie z katalogiem odpadów i zastosowaniem karty przekazania odpadów oraz nie złożył zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości wytwarzanych odpadów za lata 2013-2014 r. do Urzędu Marszałkowskiego. W wyniku nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzję o karze.

- **Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe IWRO – PAK Krzysztof Hryniewicki** (kontrola: czerwiec-lipiec 2015 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami, obejmującej: zbieranie, odzysk i transport odpadów przez był uregulowany. Podmiot prowadził pełną ewidencję odpadów przy użyciu kart ewidencji i kart przekazania odpadów. Ponadto prawidłowo wypełniał obowiązki dotyczące opłaty produktowej. Kontrolowany nie powiadomił w terminie ustawowym WIOŚ w Białymstoku o planowanym terminie oddania do użytkowania zakładu recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych we wsi Orzechowice, gmina Bielsk Podlaski. IWRO-PAK przedłożył sprawozdania z odpadów za 2013 i 2014 rok, do Urzędu Marszałkowskiego, po terminie ustawowym. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz nałożono administracyjną karę pieniężną.
- **Zakłady Mięsne „Netter” Jan Netter** (kontrola: lipiec-sierpień 2015 r.). Podczas kontroli ustalono, że ewidencja ilościowa i jakościowa powstających oraz przekazywanych odpadów prowadzona była prawidłowo. Sprawozdanie za lata 2012 – 2014, dotyczące ilości wytworzonych odpadów oraz sposobów gospodarowania nimi zostały terminowo przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Podmiot w latach 2012 – 2014 prawidłowo realizował obowiązek wypełniania przepisów dotyczących opłaty produktowej i depozytowej. Kontrolowany naruszył warunki posiadanego pozwolenia, wytwarzając odpady w ilości przekraczającej wartości dopuszczalne, w wyniku czego wydano zarządzenie pokontrolne.

Pozostałe skontrolowane zakłady, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami to: **"BIELMLEK" Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: sierpień-wrzesień 2014 r., wrzesień 2015 r.), **Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: sierpień-wrzesień, październik-listopad 2014 r.), **Andrzej Jaremko Victoria - obiekty budowlane zlokalizowane w m. Szczyty Nowodwory** (kontrola interwencyjna: wrzesień-listopad 2014 r.), **ENERGO Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik 2014 r.), **Gospodarstwo Rolne Grzegorz Osmólski w m. Załuskie Kościelne** (kontrola: listopad-grudzień 2014 r.), **Gospodarstwo rolne Andrzeja Brzozowskiego w Parcewie** (kontrola interwencyjna: styczeń-luty 2015 r.), **WALD - GOLD Sp. z o. o. w Brańsku** (kontrola: styczeń-luty 2015 r.), **Sklep Myśliwski TROP Beata Anna w Bielsku Podlaskim** (kontrola interwencyjna: styczeń-luty 2015 r.), **Zakład Naprawy Pojazdów Mechanicznych i Urządzeń Komunalnych CSAWAR S. C. Mikołaj Kotelczuk, Eugeniusz Trofimiuk** (kontrola: luty-marzec 2015 r.), **Rzeźnictwo i Wędliniarstwo Andrzej Mortel w m. Patoki** (kontrola: luty-marzec 2015 r.), **Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Krzywej** (kontrola: marzec-kwiecień 2015 r.), **Gmina Boćki-gminna oczyszczalnia ścieków w Boćkach** (kontrola: kwiecień-czerwiec 2015 r.), **Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Wyszkach** (kontrola: kwiecień-czerwiec 2015 r.), **Gmina Bielsk Podlaski-oczyszczalnia w Łubinie Kościelnym** (kontrola: maj-czerwiec 2015 r.), **Stacja Paliw w Bielsku Podlaskim** (kontrola interwencyjna: maj 2015 r.), **"METAL ZŁOM" Skup złomu Irena Bazyluk w Bielsku Podlaskim** (kontrola: czerwiec 2015 r.), **Usługowy Zakład Poligraficzny "BIELDRUK" Sp.J. P. A. Dąbrowscy** (kontrola: wrzesień 2015 r.).

HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY

PRESJE – ŹRÓDŁA HAŁASU

Hałas jest powszechnie występującym zanieczyszczeniem środowiska i jednym z poważniejszych problemów obniżających jakość życia. Są to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie. Hałas w środowisku powodowany jest głównie przez ruch transportowy (drogowy, kolejowy, lotniczy), działalność przemysłową oraz aktywność związaną z rekreacją.

Na terenie województwa najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy oraz w niedużym stopniu zakłady przemysłowe. Także na terenie powiatu bielskiego, duży wpływ na klimat akustyczny ma dynamiczny rozwój motoryzacji.

Źródło: GUS; opracowanie WIOŚ w Białymstoku

Wraz ze wzrostem ilości samochodów wzrasta znacznie natężenie ruchu drogowego, a tym samym wzrasta uciążliwość hałasowa.

Hałas przemysłowy obejmuje dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia oraz części procesów technologicznych, instalacje i wyposażenie zakładów przemysłowych czy usługowych. Do hałasu przemysłowego zalicza się również dźwięki emitowane z obiektów handlowych takie jak: urządzenia klimatyzacyjne, wentylatory itp., a także urządzenia nagłaśniające w lokalach rozrywkowych i gastronomicznych. W odróżnieniu od hałasu komunikacyjnego, hałas przemysłowy ma na ogół zasięg lokalny i często w bardzo ograniczonym stopniu kształtuje klimat akustyczny środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, obowiązujące do 2012 r. określało rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku⁸. Poziomy uzależniono od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory doby (pora dzienna i pora nocna). W październiku 2012 roku weszło w życie nowe rozporządzenie *Ministra Środowiska*⁹ podwyższające dopuszczalne poziomy hałasu.

STAN – POMIARY HAŁASU

W roku 2014 Inspektorat nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego (ostatnie pomiary przeprowadzono w 2012 roku 7 punktach na terenie Bielska Podlaskiego. Wyniki badań przedstawiono w poprzedniej Informacji).

PRZECIWDZIAŁANIA

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Największy wpływ na kształtowanie poziomu hałasu przy drogach mają parametry źródła, tzn. parametry ruchu drogowego, do których należą: natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich i motocykli oraz prędkość potoku pojazdów. Bardzo duży wpływ odgrywa stan techniczny pojazdów. Poza wymienionymi czynniki dodatkowy

⁸Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 z dnia 5 lipca 2007 r., poz. 826)

⁹Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 1109).

wpływ na poziom emitowanego hałasu w warunkach miejskich ma też płynność ruchu, a także styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: pochylenie odcinka, wysokość odbiorcy nad jezdnią, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, trawa itp.), ukształtowanie terenu i sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Ochrona przed hałasem drogowym dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania) jak i imisji (odbioru) hałasu.

EFEKTYWNE METODY OCHRONY PRZED HAŁASEM (tzw. metody ograniczające hałas u źródła)

Działania w strefie emisji dotyczą zmniejszenia efektu generowania hałasu przez pojazdy u źródła, czyli w przekroju drogi.

- Metody i środki związane z pojazdem i kierowcą,
- Metody i środki związane ze sposobem projektowania dróg i doбором poszczególnych elementów drogi (lokalizacja drogi i jej otoczenie, pochylenie drogi, przekrój poprzeczny drogi, nawierzchnia),
- Metody i środki związane z organizacją ruchu (natężenie ruchu pojazdów, struktura pojazdów, płynność ruchu z najmniejszą liczbą zatrzymań, koncentracja ruchu na określonych drogach – obwodnice, uspokojenie ruchu, utrzymanie prędkości w zakresie 30-50 km/h).

OCHRONA PRZED HAŁASEM W STREFIE IMISJI (tzw. ograniczanie hałasu u odbiorcy)

Działania w strefie imisji dotyczą stosowania odpowiednich środków ochrony odbiorcy i powinny mieć na celu ograniczenie hałasu do wartości dopuszczalnych.

- Metody i środki związane z ograniczeniem hałasu za pomocą urządzeń zlokalizowanych na drodze fali dźwiękowej pomiędzy źródłem hałasu a odbiorcą (ekrany akustyczne, wały ziemne, kombinacje ekranu ziemnego z ekranem akustycznym, pasy zieleni izolacyjnej),
- Metody i środki związane z lokalizacją i odpowiednim ukształtowaniem budynku oraz jego izolacją przed oddziaływaniami akustycznymi (lokalizowanie budynków mieszkalnych w odpowiedniej odległości od tras komunikacyjnych),
- Wymiana stolarki okiennej i izolacja ścian budynków – metody te ograniczają jedynie hałas wewnątrz budynku.

HAŁAS PRZEMYSŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Zagrożenie hałasem przemysłowym jest związane głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości.

W opisywanym okresie, na terenie powiatu Inspektorat przeprowadził następujące kontrole:

- **"BIELMLEK" Sp. z o.o. Bielsk Podlaski, ul. Wojska Polskiego 52** (kontrola sierpień – wrzesień 2014 r.) Głównymi źródłami emisji hałasu do środowiska pochodzącymi z zakładu są: wentylator wyciągu spalin w kotłowni (praca urządzenia w ruchu ciągłym; poziom hałasu w odległości 1 m - 84.1 dB; brak zabezpieczeń akustycznych); wentylatory i agregaty magazynu „ciepłego” serów; oczyszczalnia ścieków (praca urządzeń w ruchu ciągłym; poziom hałasu od pracujących aeratorów - 72.2 - 75.3 dB; posiada zabezpieczenie akustyczne w postaci ekranu akustycznego od strony terenów mieszkalnych); proszkownia (praca urządzeń w porze dziennej, trzy dni w tygodniu – brak zabezpieczeń akustycznych); zespół skraplaczy obudowany płytami dźwiękochłonnymi (praca urządzeń na potrzeby proszkowni); transport samochodowy wewnątrz zakładu (głównie samochody dostawcze i wózki widłowe). Zakład, zgodnie z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym, realizuje obowiązek prowadzenia okresowych pomiarów hałasu w środowisku w porze dziennej i nocnej. Pomiary wykonane w lipcu 2014 r. nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości hałasu.
- **SZCZYTY SP. Z O.O., Szczyty – Nowodwory 1, gm. Orla** (kontrola wrzesień – listopad 2014 r.) Zakład prowadzi działalność w zakresie produkcji elementów zabezpieczeń w postaci rusztowań budowlanych z tarcycy drzewnej z drewna iglastego (sosna i świerk). Głównymi źródłami emisji hałasu mającymi wpływ na

klimat akustyczny na przyległych terenach zabudowy zagrodowej jest praca urządzeń (wentylatorów) suszarni drewna oraz praca urządzeń do obróbki drzewa. Na terenie obiektu zlokalizowane są dwie suszarnie drewna wyposażone w wentylatory wyciągowe pracujące w ruchu ciągłym i posiadające zabezpieczenie akustyczne w postaci ekranu wygłuszającego. Innymi źródłami hałasu jest praca następujących urządzeń: trak pionowy, wielopięta, strugarka czterostronna, pilarka taśmowa, 2 pilarki poprzeczne, sprężarka tłokowa, wentylatory transportu trocin. Najbliższa zabudowa zlokalizowana jest w odległości ok. 100 metrów od zakładu w miejscowości Szczyty Nowodwory. Zakład pracuje w systemie dwuzmianowym przez 5-6 dni w tygodniu. Urządzenia suszarni drewna (suszarnia + kotłownia) pracują w sposób ciągły przez 24 h/d w zależności od potrzeb. Kontrolowany podmiot nie posiada decyzji określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. /Dz. U. nr 120 poz. 826 z późn. zm./, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu wynoszą: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰ oraz 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. W dniu 28.10.2014 r. WIOŚ wykonał kontrolny pomiar emisji hałasu w porze nocnej (godz. 22⁰⁰ - 06⁰⁰). Punkt pomiarowy zlokalizowano w m. Szczyty Nowodwory 34. W zakładzie pracowały suszarnie drewna i kotłownia. Wyniki badań nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów zabudowy zagrodowej.

- **IKEA Industry Poland Sp. z o.o. Oddział Koszki, gm. Orla** (kontrola wrzesień – listopad 2014 r.) Fabryka płyt położona jest w gminie Orla na terenie płaskim i w niewielkim stopniu zadrzewionym. Najbliższe gospodarstwo (domy jednorodzinne) oddalone są od terenu zakładu o około 2 km. Główne źródła hałasu na terenie zakładu zostały podzielone na następujące kategorie: 1. Punktowe źródła hałasu (elektrofiltry z wentylatorami, wentylatory oraz czerpnie i wyrzutnie powietrza na dachach budynków, wentylatory podmuchowe i wyciągowe kotłowni, system rozładunku drewna z wagonów); 2. Źródła hałasu typu „Budynek” (rębarnia, hala linii formatowania i prasowania, hala chłodzenia i sztaplowania, hala mycia, rafinacji i rozwłóknienia, hala traków, suszarnie drewna, oczyszczalnia ścieków); 3. Źródła hałasu komunikacyjnego (pojazdy dostarczające materiały i surowce, pojazdy odbierające wyroby gotowe, transport towarów na terenie zakładu, rozładunek drewna z wagonów kolejowych, transport drewna po torach kolejowych). Dopuszczalne poziomy hałasu określone są decyzją Marszałka Województwa Podlaskiego w Białymstoku i wynoszą dla tego obiektu: 45 dB (w godz. 22⁰⁰-06⁰⁰), 55 dB (w godz. 06⁰⁰-22⁰⁰). Zakład wywiązuje się z obowiązku prowadzenia pomiarów hałasu. Sprawozdanie z pomiarów przesłano do WIOŚ dnia 01.08.2013 r. Wyniki badań (w lokalizacjach m. Podbiele 8 A; m. Kozły; m. Topczykały 6 oraz m. Koszki 58) nie wykazały przekroczeń warunków określonych w decyzji Marszałka Województwa Podlaskiego.
- **PPHU SOKÓŁ, ul. Sienkiewicza 45 Brańsk** (kontrola w październiku 2014 r.) Przedmiotem kontroli o charakterze interwencyjnym było zgłoszenie uciążliwości zakładu przetwórstwa mięsnego Pana Jana Sokołowskiego. Podmiot prowadzi działalność w zakresie uboju i przetwórstwa mięsa. W 2014 roku właściciel dokupił od Urzędu Miasta w Brańsku dwie działki, na których prowadził rozbudowę zakładu - budynek techniczno-garażowy (stacja uzdatniania wody, kotłownia, garaż urządzeń rekreacyjnych). Najbliższa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oddalona jest ok. 20 m od granicy zakładu. Kontrolowany nie posiadał decyzji określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. /Dz. U. nr 120 poz. 826 z późn. zm./, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu wynoszą: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰; 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. Źródłami emisji hałasu do środowiska są zlokalizowane na terenie zakładu wentylatory agregatów chłodniczych zainstalowanych w wychładzalni tusz oraz pomieszczeniach produkcyjnych. Urządzenia pracują w cyklu automatycznym w zależności od temperatury w pomieszczeniach. W zakładzie zainstalowane są 4 wentylatory agregatów chłodniczych z czego w trakcie kontroli pracował tylko jeden. Według oświadczenia właściciela, pozostałe wentylatory będą uruchomione po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie zmodernizowanego obiektu. W dniu kontroli pomiary emisji hałasu nie zostały przeprowadzone ponieważ nowe urządzenia jeszcze nie zostały oddane do eksploatacji.
- **Sklep Myśliwski TROP Beata Anna Niewińska, Bielsk Podlaski, ul. Jagiellońska 53** (kontrola w styczniu 2015 r.) Podstawową działalnością podmiotu był handel akcesoriami myśliwskimi, a docelowo również amunicją i bronią. Na terenie kontrolowanego obiektu nie było zewnętrznych źródeł emisji hałasu. Kontrolowany oświadczył, że nie przewiduje prowadzenia działalności, jak przestrzelanie broni, mającej wpływ na zmianę klimatu akustycznego na przyległych terenach mieszkalnych.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

PRESJE – ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem fizycznym złożonym z układu dwóch pól: elektrycznego i magnetycznego. Zmiany pola elektrycznego i magnetycznego rozchodzą się w przestrzeni w postaci fal elektromagnetycznych.

W środowisku występują dwa rodzaje źródeł pól elektromagnetycznych: naturalne (pole magnetyczne Ziemi, pole wytwarzane przez wyładowania atmosferyczne, promieniowanie kosmiczne i promieniowanie Słońca) oraz sztuczne (powstające wokół radiolinii i wytwarzane przez instalacje służące do komunikacji za pomocą fal (np. stacje radarowe, anteny nadawcze radiowo – telewizyjne, aparaty CB-radio, stacje telefonii komórkowej), napowietrzne linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne oraz urządzenia elektryczne codziennego użytku takie jak: telefony, kuchenki mikrofalowe, telewizory itp.).

Niewątpliwie najbardziej niebezpiecznymi źródłami PEM oddziałującymi negatywnie na środowisko i zdrowie są stacje radiowe i telewizyjne, nadajniki GSM, linie wysokiego napięcia.

W Polsce obowiązują niezależne przepisy ochronne związane z narażeniem na promieniowanie elektromagnetyczne dotyczące ochrony środowiska. Wartości dopuszczalne zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku¹⁰. Zgodnie z rozporządzeniem dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych wyznaczone zostały dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludności i odnoszą się do różnych zakresów częstotliwości. Parametry PEM określa się zależnie od częstotliwości. Dla małych częstotliwości rzędu kilku – kilkuset herców można zmierzyć zarówno wielkości składowej elektrycznej (natężenie określane w voltach na metr – V/m) jak i składowej magnetycznej (natężenie określane w amperach na metr – A/m). Dla wyższych częstotliwości (np. radiowych) jako parametr podaje się gęstość mocy wyrażaną w watach na metr kwadratowy – W/m². W każdym z dwóch przypadków można wyliczyć wielkość składowej elektrycznej i magnetycznej.

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3	4
1	50 Hz	1 kV/m	60 A/m	-

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny		Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego				
Lp	1	2	3	4
1	0 Hz	10 kV/m	2.500 A/m	-
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2.500 A/m	-
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	-	3 ^{ff} A/m	-

¹⁰Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U Nr 192, poz. 1883).

5	od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
6	od 3 MHz do 300 MHz	7 V/m	-	-
7	od 300 MHz do 300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają:

a) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,

b) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,

c) wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz

lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu częstotliwości, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,

d) f - częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,

e) 50 Hz - częstotliwość sieci elektroenergetycznej

STAN – POMIARY MONITORINGOWE

Od roku 2008 Inspektorat realizuje program badań pól elektromagnetycznych opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska¹¹. Program zakłada skoncentrowanie pomiarów na obszarach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

Zakres badań obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

W ramach wieloletniego programu pomiarowego, Inspektorat corocznie przeprowadza pomiary w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa.

Na obszarze powiatu w roku 2014 przeprowadzono pomiary w 2 miejscowościach: w Bielsku Podlaskim i Boćkach.

Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych na terenie powiatu w 2014 roku.

Lp.	Lokalizacja punktu	Współrzędne	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego [V/m]	Wartość niepewności pomiaru [V/m]	Procent wartości dopuszczalnej [%]
1	Bielsk Podlaski, ul. Mickiewicza	N 52°46'05,5" E 23°11'29,0"	0,38	0,019	5,4
2	Boćki, Plac Armii Krajowej 10	N 52°39'04,7" E 23°02'34,3"	≤0,2	-	2,9

źródło: WIOŚ

Wyniki badań wykazały, iż **w żadnym z punktów nie odnotowano przekroczeń** dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Należy podkreślić, że przeprowadzone pomiary na terenie całego województwa podlaskiego, nie wykazały występowania przekroczeń norm w żadnym z punktów pomiarowych (norma wynosi 7 V/m). Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w żadnym przypadku nie przekroczyła wartości 1 V/m.

W roku 2015 Inspektorat wykona pomiary promieniowania elektromagnetycznego w Brańsku, Orli i Rudce. Wyniki z pomiarów zostaną przedstawione w kolejnej *Informacji o stanie środowiska na terenie powiatu*.

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI

Pod pojęciem poważnej awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej

¹¹Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr221, poz. 1645).

niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Poważne awarie mogą powstawać w przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenach powiatu oraz w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne.

Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH

WIOŚ w Białymstoku prowadzi rejestr obiektów mogących spowodować poważne awarie (zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka oraz potencjalnych sprawców poważnych awarii), a także je kontroluje.

Na terenie powiatu bielskiego aktualnie nie występują zakłady o dużym ryzyku oraz zakłady o zwiększonym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej¹². Brak jest również innych zakładów, które znajdowałyby się w rejestrze, mogących być źródłem poważnej awarii przemysłowej (kwalifikacja na podstawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych w zakładach oraz stopnia stwarzanego przez nie zagrożenia dla ludzi i środowiska).

TRANSPORT

Poważne źródło zagrożenia na terenie powiatu, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych grożące bezpośrednim skażeniem wód płynących.

Na terenie powiatu bielskiego znajduje się kilkanaście stacji paliw. Ich eksploatacja może stworzyć lokalne zagrożenie dla środowiska np. możliwość awarii czy pożary. Według danych WIOŚ w rozpatrywanym okresie stan ilościowy i jakościowy stacji paliw płynnych zlokalizowanych na terenie powiatu nie uległ zmianie. Głównie jednak wypadki o znamionach poważnych awarii wynikają z transportu paliw do zaopatrzenia stacji.

Inspektorat uczestniczy w cyklicznie powtarzanych działaniach kontrolnych ukierunkowanych na kontrolę przewozów drogowych towarów niebezpiecznych, prowadzonych na obszarze województwa, na głównych drogach wylotowych z Białegostoku, w tym na kierunku Białystok – Bielsk Podlaski – Lublin. Akcje organizowane są przez Komendę Wojewódzką Policji przy współpracy Państwowej Straży Pożarnej, Transportowego Dozoru Technicznego, oraz Straży Granicznej i Inspekcji Transportu Drogowego. Kontrolą objęto kołowe i kolejowe środki transportu materiałów toksycznych i surowców chemicznych. Zakres kontroli obejmuje sprawdzenie stanu technicznego środków transportu, wymaganego wyposażenia i prawidłowości oznakowania oraz kompletności dokumentacji.

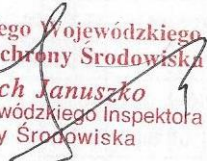
ZDARZENIA AWARYJNE

W rozpatrywanym okresie na terenie powiatu nie odnotowano poważnych awarii jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów jak i w transporcie drogowym i kolejowym towarów niebezpiecznych.

Opracował:
Wydział Monitoringu Środowiska

NACZELNIK WYDZIAŁU
MONITORINGU ŚRODOWISKA

mgr inż. Grzegorz Bok

Akceptował

w.z. Podlaskiego Wojewódzkiego
Inspektora Ochrony Środowiska
inż. Lech Januszko
Zastępca Wojewódzkiego Inspektora
Ochrony Środowiska

¹² Powyższy podział określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; Dz.U. z 2013 r. poz. 1479.